

Guía Docente				
Datos Identificativos				2022/23
Asignatura (*)	Pé de Risco	Código	750G02131	
Titulación	Grao en Podoloxía			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da Saúde			
Coordinación	Gil Manso, Pedro	Correo electrónico	pedro.gil.manso@udc.es	
Profesorado	Gil Manso, Pedro	Correo electrónico	pedro.gil.manso@udc.es	
Web	campusvirtual.udc.gal/			
Descrición xeral	Esta materia versa sobre o estudo, diagnóstico e tratamento do pé diabético. Diagnóstico e tratamento os procesos vasculares e neurolóxicos periféricos que afectan ao pé.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A115	CE51 - Coñecer e aplicar as técnicas de exploración, diagnóstico e tratamento das feridas, úlceras e procesos infecciosos que afectan ao pé. Coñecer os mecanismos de reparación e cicatrización
A116	CE52 - Coñecer as características específicas dos pacientes diabéticos e de risco e aplicar as técnicas de exploración, estudo, diagnóstico e tratamento do pé diabético
A119	CE55 - Coñecer, diagnosticar e tratar os procesos vasculares e neurolóxicos periféricos que afectan ao pé e susceptibles de tratamento quiropodolóxico
B24	CB2 - Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
B26	CB4 -Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B30	CG03 - Obter a capacidade, habilidade e destreza necesarias para diagnosticar, prescribir, indicar, realizar e/ou elaborar e avaliar calquera tipo de tratamento podolóxico, ortopodolóxico, quiropodolóxico, cirurxía podolóxica, físico, farmacolóxico, preventivo e/ ou educativo, baseado na Historia clínica
B34	CG07 - Coñecer, deseñar e aplicar programas preventivos relacionados coa podoloxía e o fomento da atención podolóxica na poboación
C11	CT03 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida
C13	CT05 -- Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
	Coñecer e realizar o estudo, diagnóstico e tratamento do pé diabético	A115 A116	B26 B34
Coñecer, diagnosticar e tratar os procesos vasculares e neurolóxicos periféricos que afectan ao pé e susceptibles de tratamento quiropodolóxico.	A119	B26 B30	C11
O alumno identifica e diagnostica o nivel de risco dun pé patolóxico, adquire habilidade no manexo das técnicas de estudo e valoración do pé. É capaz de desenvolver o conxunto de tratamentos podolóxicos de acordo ao nivel de risco presente no pé e en correlación co equipo multidisciplinar.	A115 A116 A119	B24 B26 B30 B34	C11 C13

Contidos	
Temas	Subtemas
Bloque I: Conceptos Xerais da Diabetes Mellitus	<ul style="list-style-type: none"> - Definición da Diabetes Mellitus - Prevalencia da Diabetes Mellitus - Tipos de Diabetes Mellitus - Diagnóstico do DM - Control da Diabetes Mellitus - Historia da Diabetes Mellitus - Control da Diabetes Mellitus - Tratamento da Diabetes Mellitus - Complicacións agudas da Diabetes Mellitus - Complicacións crónicas da Diabetes Mellitus
Bloque II: Fisiopatoloxía do Pe Diabético	<ul style="list-style-type: none"> - Fisiopatoloxía da diabetes mellitus - Definición de pé diabético e pé de risco - Epidemioloxía e Importancia do pé diabético - Elementos patoxénicos do pé diabético - Dermatopatías e trastornos cutáneos asociados á diabetes mellitus
Bloque III: Diagnóstico e tratamento dos procesos vasculares e neurolóxicos periféricos que afectan ao pé	<ul style="list-style-type: none"> - Clasificacións do pé de risco - Clasificacións do pé diabético - Exploración e anamnesis xeral no pé diabético - Exploración vascular do pé diabético. Pé Vascular - Exploración neurolóxica do pé diabético. Neuropatía diabética. - O Pé neuroisquémico. - Pe de Charcot
Bloque IV: Tratamento do Pe Diabético	<p>TRATAMENTO LOCAL DAS ÚLCERAS DE PÉ DIABÉTICO</p> <ul style="list-style-type: none"> - Limpeza e desinfección de lesións - Eliminación do tecido non viable. Desbridamento: cortante, encimático, autolítico, mecánico (aquajet), osmótico, larval - Control da infección e inflamación en pé diabético - Control do exudado as feridas crónicas: grupos de apósitos, indicacións, uso e incompatibilidades - Estimulación dos bordos epiteliais: Acedos grasos hiperoxigenados e produtos barreira - Outras terapias: oxigenoterapia, ozonoterapia, terapia de presión negativa, plasma rico en plaquetas, medicamentos de terapia avanzada (terapia génica, terapia celular somática e enxeñaría tisular) - Detección de ostomilitis: diagnóstico por imaxe, probas de laboratorio e diagnóstico clínico - Descarga de lesións de pé diabético<ul style="list-style-type: none"> · Descargas provisionais: feltros · Descargas temporais: Plastic Cast e Total Contact Cast · Descargas definitivas: ortesis plantares e dixitais - Criterios de derivación de úlceras en pé diabético - Tratamento quirúrgico en pé diabético

Bloque V: Equipa multidisciplinar en pe de risco	<p>Diagnostico del nivel de riesgo de un pie patológico.</p> <p>Técnicas de estudio y valoración del pie.</p> <p>Desarrollo del conjunto de tratamientos podológicos de acuerdo al nivel de riesgo</p> <p>Correlación con el equipo multidisciplinar.</p>
Bloque VI: Prevención do Pe Diabético	<ul style="list-style-type: none"> - Prevención de úlceras en pé diabético - Coidados no pé diabético - Calzado no pé diabético

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A116 A119	19	18	37
Traballos tutelados	A115 A116 C11 C13	2	18	20
Seminario	A115 A116 B34 C11 C13	9	10	19
Obradoiro	A115 A116 A119 B24 B30	4	6	10
Traballos tutelados	B24 B26 B34 C11	1	12	13
Prácticas de laboratorio	A115 A116 B30	9	5	14
Proba mixta	A115 A116 A119	4	32	36
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución dalgunhas preguntas dirixidas ao alumnado, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.
Traballos tutelados	<p>O alumnado organizado en grupos deberá elaborar un traballo sobre a CREACIÓN E FUNCIONAMENTO DUNHA UNIDADE DE PÉ DIABÉTICO.</p> <p>Os traballos serán entregados a través da plataforma Moodle co nome de arquivo: Unidade_PD_GrupoX.pdf e Unidade_PD_GrupoX.docx (arquivo orixinal de traballo colaborativo).</p> <p>Este traballo cunha extensión dunhas 10-20 páxinas constará dos seguintes apartados:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1- Definición da Diabetes Definición DM, tipos, complicacións 2- Epidemioloxía 3- Definición do Pé diabético 4- Fisiopatoloxía 5- Xustificación 6- Obxectivos 7- Organigrama, estrutura ou formulación do proxecto 8- Protocolos e follas clínicas. <p>Tras a entrega do traballo este será exposto durante 10 minutos e defendido durante no horario de clases do mes de decembro. Esta exposición do traballo de creación e funcionamento dunha unidade de pé diabético centraráse exclusivamente nos seguintes apartados:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Xustificación - Obxectivos - Organigrama, estrutura ou formulación do proxecto - Protocolos e follas clínicas

Seminario	<p>Modalidade formativa orientada á aplicación de aprendizaxes na que se poden combinar diversas metodoloxías/probas (exposicións, simulacións, debates, solución de problemas, prácticas guiadas, etc) a través da que o alumnado desenvolve tarefas eminentemente prácticas sobre un tema específico, co apoio e supervisión do profesorado.</p> <p>En concreto desenvolveranse: Seminarios e taller interactivo de exploración neurolóxica e vascular, descarga de úlceras e biomecánica do pé diabético, valoración dermatolóxica así como taller de coidados do pé diabético. Ademais destas actividades desenvolverase un seminario atención das úlceras das membros inferiores non Servizo Galego de Saúde contando coa colaboración de persoal do Servizo Galego de Saúde (SERGAS) especializado na mesma, así como un seminario sobre Convivir co DM na que colaborarán membros da Asociación de Diabéticos de Ferrolterra (ADF).</p> <p>Parte destes seminarios e talleres poderán realizarse, dentro do horario da materia, na Clínica Universitaria de Podoloxía desenvolvendo vos protocolos de exploración e valoración de risco de pé diabético en pacientes diabéticos reais pacientes de CUP membros da Asociación de Diabéticos de Ferrolterra.</p>
Obradoiro	<p>Modalidade formativa orientada a través da que o alumnado desenvolve tarefas eminentemente prácticas sobre un tema específico, co apoio e supervisión do profesorado.</p> <p>O taller realizarase na Clínica Universitaria de Podoloxía desenvolvendo os protocolos de exploración e valoración de risco de pé diabético en pacientes diabéticos reais, doente de CUP membros da Asociación de Diabéticos de Ferrolterra, aos que posteriormente cada estudante realizará un informe do estado de saúde que será entregado a cada doente.</p>
Traballos tutelados	<p>O alumnado organizado en grupos deberá elaborar un PROXECTO DE PREVENCIÓN, coidados e educación de lesións en pacientes diabéticos, que serán entregados a través do Campus Virtual da materia co Nome de arquivo: GrupoX_PrevenccionPD.pdf (e o arquivo co mesmo nome.docx coma o arquivo orixinal de traballo colaborativo) e desenvolto e exposto fronte á poboación diana durante o mes de novembro-décembro.</p> <p>O proxecto constará da descrición da intervención e a documentación anexa tal como a presentación que se vaia a expoñer, dípticos para entregar... especificando os materiais e recursos necesarios e a forma de obtelos.</p> <p>O proxecto preventivo irá dirixido a mozos diabéticos con diabetes tipo 1, a maiores de 65 anos diabéticos tipo 2 explicando a prevención de lesións e o coidado dos pés; dirixida a persoal de enfermería explicando de forma práctica as características das lesións dos pés dos pacientes diabéticos diferenciando do resto de patoloxía podolóxica (neste caso deberá de especificarse as localidades galegas nas que se estaría disposto a acudir) ou a unha actividade no Hall do Marcide para realizar o 14 de novembro, con motivo do día mundial da Diabetes Mellitus. A asignación do grupo destinatario será realizada polo docente, tendo en conta (na medida do posible) as preferencias de cada grupo, só expoñerán os mellores traballos de cada tipo, polo que o resto avaliarase como actividade alternativa a asistencia aos actos conmemorativos do día mundial da Diabetes (en caso de existir) ou gravar a simulación do desenvolvemento completo da actividade exposta.</p>

<p>Prácticas de laboratorio</p>	<p>Metodoloxía que permite que o alumnado aprenda efectivamente a través da realización de actividades de carácter práctico como a elaboración dunha prótese transmetatarsiana e unha férula de descarga total (Plastic Cast ou TCC).</p> <p>A asistencia a estas prácticas será obrigatoria permitíndose que calquera alumno se intercambie de grupo sempre que non varía o total de membros de cada grupo.</p> <p>A realización de cada unha destas dúas practicas realizarase dividindo a todo o alumnado matriculado na materia en 3 ou 4 grupos (uns 10 membros por grupo) e desenvolvendo cada práctica nunha única xornada duns 270 minutos de duración, ao que haberá que engadir unha última xornada de valoración que se realizará o último día de prácticas da materia, habendo de entregar unha memoria de cada unha das prácticas.</p> <p>Durante todas as prácticas o alumnado deberá de levar bata, 1 bolígrafo de 4 cores, 1 rotulador permanente, luvas de kevlar (ou equivalente), tesoiras multiusos, pantalla facial/lentes de protección e máscara.</p> <p>Para a realización da práctica da prótese transmetatarsiana que se desenvolverá no Laboratorio 2 (con fornos, vacuums, pulidoras, pistolas de aire quente) da Facultade, por cada grupo precisarase: 1 ferro de Goma espuma de 10 mm de grosor, 1 ferro (70x100cm) de resina de poliéster termoformable de 1,9 mm de grosor, 1 ferro (70x100cm) de resina de poliéster fluente termoformable de 1,0 mm de grosor, 1 ferro (70x100cm) de polipropileno de 2 mm de grosor, 1 ferro (70x100cm) de EVA Globus de 6 mm de grosor, 1 ferro (70x100cm) de roval-foam de 5mm de grosor, 1 ferro (70x100cm) de plastazote de 10mm de grosor, 2 botes de cola de contacto Renia Ortec de 0,5L con pincel, 1 saco de escaiola, 1 ferro (70x100cm) de Lunalastic de 2 mm de grosor, 1 ferro (70x100cm) de LunaSoft SLW de 3 mm de grosor, 2 recambios de lijas para pulidora, 1 lija milhojas, 1 lija.</p> <p>Para a realización da práctica da férula de descarga total que se desenvolverá no Laboratorio 1 (con serra cortaescayolas e podoscopio), por cada grupo precisarase: 1 rolo (1mx30cm) de feltro adhesivo de 8 mm de grosor, 1 rolo (1mx30cm) de feltro adhesivo de 10 mm de grosor, 1 rolo (30cmx1m) de feltro adhesivo de 4 mm de grosor, 1 rolo (2,5cmx5m) de esparadrapo celulósico, 5 paquetes de 5 gasas de 10x10cm, 1 bote de povidona yodada de 250mL, 1 rolo (12cmx30m) de filme transparente de 15 cm de ancho, 10 rolos de venda guata ou acolchado (Soffban® ou Caresoft®), 10 rolos de venda sintéticas de 10-15 cm de ancho (Rhena cast®, Delta cast® ou Dynacast extra®), 2 rolos de venda elástica adhesiva de ancho 5 ou 7,5 (Tensoplast®), 1 rolo (30cmx3m) de Moleskin ou feltro adhesivo de 1mm de grosor e 1 recambio da serra cortaescayolas.</p>
<p>Proba mixta</p>	<p>Proba teórica que se desenvolverá o día marcado no calendario académico para exame de forma presencial empregando o Campus Virtual de la materia.</p> <p>Devandito exame realizarase sobre a totalidade dos contidos da materia e todos os contidos desenvolvidos tanto nas sesións maxistras, como nos seminarios, nos talleres e nas prácticas de laboratorio e que serán publicados no Campus Virtual (plataforma Moodle) da materia.</p> <p>Este exame constará de 30 preguntas tipo test e 5 preguntas de desenvolvemento.</p>

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
<p>Traballos tutelados Traballos tutelados</p>	<p>A atención personalizada desenvolverase de forma programada nos horarios de tutorías do profesor, para a atención presencial; e de forma virtual, por correo electrónico e o Campus Virtual (plataforma Moodle).</p> <p>A atención personalizada está destinada a resolver calquera tema relacionado coas diferentes metodoloxías e/ou contidos da materia.</p>

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
<p>Seminario</p>	<p>A115 A116 B34 C11 C13</p>	<p>Para a puntuación dos SEMINARIOS valorarase tanto o número de asistencias como a participación na aula, a entrega das actividades desenvoltas e a valoración das mesmas a través do Campus Virtual da materia.</p>	<p>5</p>

Traballos tutelados	B24 B26 B34 C11	Na avaliación do PROXECTO PREVENTIVO terase en conta a calidade do mesmo, a aplicabilidade e a mellora da formación dos pacientes prevista. Así mesmo valorarase a calidade da exposición aínda que só exporán os 2-3 mellores traballos. Para o resto de grupos a porcentaxe da cualificación deste apartado correspondente á exposición (2%) avaliarase como actividade alternativa a asistencia aos actos conmemorativos do día mundial da Diabetes (14 novembro) ou as actividades do Plan de Acción Green Campus Ferrol ou grabar a simulación do desenrolo completo da actividade pantexada.	5
---------------------	-----------------	--	---

Proba mixta	A115 A116 A119	<p>Este exame realizarase sobre a totalidade dos contidos da materia e todos os contidos desenvolto tanto nas sesións maxistrais, coma nos seminarios, talleres e nas prácticas de laboratorio e que serán publicados no Campus Virtual (plataforma Moodle) da materia.</p> <p>O exame teórico realizarase presencialmente e empregando o Campus Virtual da materia. Constará dun exame final tipo test de 30 preguntas test e 5 preguntas de desenvolvemento. Para superar a proba teórica con cualificación de aprobado será necesario superar o 50% das preguntas do exame tipo test, 3 das preguntas de desenvolvemento.</p> <p>INSTRUCCIÓNS DO EXAME TEST:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Cada pregunta test respondidas de forma incorrecta descontará o valor de 1/5 dunha pregunta correcta. En cada pregunta test só hai unha resposta totalmente correcta. - Unha vez aberto o cuestionario pregúntalas tipo irán aparecendo unha a unha (preguntas e respostas que son diferentes e en orde aleatoria para cada estudante), gardando tras cada paso á pregunta seguinte a resposta marcada (onde sempre hai unha engadida de Non sabe/Non contesta), non sendo posible volver atrás. - Pregúntalas tipo test irán aparecendo consecutivamente e a resposta de cada unha quedará gardada e constará como enviada en canto pásese á seguinte, polo que en caso dalgún fallo puntual de conexión ou do sistema poderase volver conectar e volver á última pregunta non contestada, pero en ningún caso poderase volver atrás nas preguntas, polo que en caso de non marcar ningunha resposta antes de pasar á seguinte quedará rexistrada como non contestada. <p>INSTRUCCIÓNS DO EXAME DE DESENVOLVEMENTO:</p> <ul style="list-style-type: none"> - As respostas ás preguntas de desenvolvemento poden contestarse en calquera dos idiomas oficiais da Comunidade Autónoma de Galicia. - A resposta á pregunta exposta, cubrirase nos espazos dispoñibles para a resposta no Campus Virtual da materia. <p>NORMAS XERAIS DO EXAME:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Depositar carteiras, maletíns, bolsos, abrigos, apuntamentos e dispositivos electrónicos (incluíndo teléfonos móbiles e reloxos de calquera tipo) nos percheros e mesas do fondo da clase. - Non portar pantalóns curtos nin saias e levar pelo recolleito, cos pavillóns auditivos visibles. - Durante o exame na mesa só deberán de estar o exame, a tarxeta identificativa do estudante (DNI ou tarxeta UDC) e un máximo de 2 bolígrafos azuis non borrables. - A copia e o acceso con instrumentos electrónicos ou dispositivos móbiles (incluíndo teléfonos móbiles, auriculares e reloxos de calquera tipo) será causa suficiente de expulsión da proba o que implicará a cualificación de suspenso (nota numérica de 0) na convocatoria da materia (en ambas as oportunidades). - Non escribir baixo ningún concepto na mesa nin mobiliario da aula.	60
Sesión maxistral	A116 A119	Valorarase a asistencia e a participación activa ás clases e actividades na aula.	5

Prácticas de laboratorio	A115 A116 B30	<p>Será obrigatoria a asistencia á totalidade das PRÁCTICAS, superar a valoración final das mesmas e a entrega dunha memoria de prácticas a través do Campus Virtual da materia.</p> <p>Puntuarase tanto a asistencia e o desenvolvemento da práctica, a avaliación final das mesmas e a memoria das prácticas (describindo os procesos realizados, con fotografías desde todas as perspectivas de todos os tratamentos elaborados durante as prácticas, cunha análise crítica das mesmas e realizando unha valoración persoal das prácticas).</p>	10
Traballos tutelados	A115 A116 C11 C13	<p>No traballo da CREACIÓN DUNHA UNIDADE DE PÉ DIABÉTICO valorarase tanto a calidade do mesmo, a xustificación bibliográfica das afirmacións expostas, a aplicabilidade, a concreción nunha localidade e centro real e a innovación do mesmo sendo moi relevante o desenvolvemento de todos os apartados do mesmo, moi especialmente a xustificación, os obxectivos, a organigrama, estrutura ou formulación do proxecto así como os protocolos e follas clínicas da unidade.</p> <p>Para a súa valoración será imprescindible a asistencia e participación na exposición e defensa do proxecto na aula así como acudir á exposición e defensa do traballo do resto de grupos.</p>	10
Obradoiro	A115 A116 A119 B24 B30	<p>Será obrigatoria a asistencia ó mesmo, para a puntuación do OBRADOIRO DE EXPLORACIÓN DE PÉ DIABÉTICO valorarase a asistencia ao mesmo, o desenvolvemento de cada estudante, así como a entrega e avaliación do informe do doente.</p>	5

Observacións avaliación

Para a modalidade ordinaria de avaliación: o 60% da avaliación de materia depende por tanto da proba obxectiva que neste caso será unha proba mixta. Por outra banda, o 15% da cualificación depende así mesmo dos traballos tutelados (un de 10% outro un 5%. A realización e capacidade durante as prácticas de laboratorio supón o 10%. Finalmente, o 15% da cualificación da materia dependerá do a avaliación e seguimento continúa entendendo como tal as sesións maxistras (5%), os seminarios (5%) e os talleres (5%).

Para superar a materia é necesario ademais de alcanzar 5 sobre 10 no total da materia, asistir á totalidade das prácticas de laboratorio e talleres, superar a cualificación do exame tipo test con máis de 5 sobre 10 (15 preguntas netas correctas) e superar a cualificación do exame de desenvolvemento como con máis de 5/10 (máis da metade da puntuación máxima). Polo que no caso de que a cualificación dalgunha das partes imprescindibles para aprobar a materia (cualificación do test, cualificación do exame de desenvolvemento, cualificación das prácticas ou seminarios) sexa inferior a 5/10 a cualificación final será de suspenso e a valoración numérica calcularase pasando a cualificación calculada da parte que motiva o suspenso sobre 10 e sumada porcentualmente ao resto de cualificacións, sempre que dita suma non supere o 4,0/10 nese caso reflectirase o 4,0 como cualificación final da materia. A cualificación de NON PRESENTADO: outorgarase a aqueles alumnos que non se presentan á totalidade das prácticas e talleres independentemente da súa participación no resto de actividades, incluída a proba mixta. As condicións para a obtención dunha MATRÍCULA DE HONRA son que a alumno obteña máis dun 95% da cualificación da materia, sexa a mellor cualificación da clase na oportunidade avaliada e a súa achega nos seminarios, talleres e prácticas fose significativa. 2ª OPORTUNIDADE: O alumnado presentado a 2ª oportunidade aplicaranse os mesmos criterios e porcentaxes de avaliación de cada metodoloxía que na primeira oportunidade. Poderá volver realizar os traballos tutelados (se obtívese unha cualificación inferior a 5/10), neste caso de forma individual (mesmo as que inicialmente eran en grupo) e deberá entregalas 7 días antes da data do exame. As tarefas que non repita manterase a cualificación da primeira oportunidade. Terá que repetir, en calquera caso, o exame final da materia, non sendo posible recuperar nin prácticas, nin talleres, nin clases, nin seminarios que non fosen cursados e superados no período lectivo de primeira oportunidade. CONVOCATORIA DE SEGUNDA E POSTERIORES MATRÍCULAS: Para aqueles alumnos que cursen a materia e realicen as prácticas obrigatorias de forma completa coa cualificación de apto, deben de ter en conta que poden volver cursar toda a materia novamente ou presentarse só ao exame teórico final, @teniendo en cuenta que a cualificación do exame teórico fará media coas cualificacións das prácticas de laboratorio, seminarios, talleres, traballos tutelados e clases maxistras do curso académico no que cursase as prácticas de laboratorio. Para alumnado con MATRÍCULA PARCIAL: poderán obter a cualificación da materia coa modalidade ordinaria ou modalidade na que a proba mixta supón o 60% da cualificación, o 10% das prácticas de laboratorio, o 10% correspondente aos talleres, o 10% ao traballo de creación da unidade de pé diabético e o 10% un traballo individual onde se desenvolva un traballo e presentación un tema da materia a proposta do docente. Nesta modalidade será obrigatorio superar o exame, as prácticas e os talleres para superar a materia. Para o alumnado con DISPENSA ACADÉMICA a súa cualificación corresponderá o 60% coa nota obtida na proba mixta, o 10% das prácticas de laboratorio, o 10% correspondente aos talleres, o 10% ao traballo individual de creación da unidade de pé diabético e o 10% un traballo individual onde se desenvolva un traballo e presentación un tema da materia a proposta do docente. Nesta modalidade será obrigatorio superar o exame, as prácticas e os talleres para superar a materia. Estudiantes SICUE, ERASMUS e BILATERAL: poderán obter a cualificación da materia coa modalidade ordinaria ou modalidade na que a proba mixta supón o 70% da cualificación, o 10% das prácticas de laboratorio, o 10% correspondente aos talleres e o 10% un traballo individual onde se desenvolva un traballo e presentación dous temas da materia a proposta do docente, nesta modalidade será obrigatorio superar o exame, as prácticas e os talleres para superar a materia. Convocatorias da OPORTUNIDADE ADIANTADA DE AVALIACIÓN: Para aqueles alumnos que solicitasen a oportunidade adiantada de avaliación, cumpran cos requisitos e concédaselle poderán presentarse ao exame teórico-práctico final cuxa cualificación supoñerá o 100% da cualificación da materia. A fin de establecer un proceso de mellora continúa da CALIDADE de materia e facilitar a participación de todo o alumnado da mesma, cubrindo as tarefas no Campus Virtual da materia sobre a valoración da calidade da mesma poderanse sumar ata +0,4 puntos á puntuación da materia, a condición de que a suma destes puntos non supoña o aprobado da mesma, non podendo supoñer a obtención da cualificación de matrícula de honra. Esta puntuación virá determinada por: Cubrir a enquisa de AVALIEMOS (<http://www.udc.gal/avaliemos>): + 0,25 puntos. Enviando a evidencia de cubrila a través da tarefa do Campus Virtual da materia. Describir brevemente e de forma construtiva o que consideras o mellor e o peor da docencia dá a materia así como proposta de cambios: + 0,1 puntos. Realizando o envío dun arquivo a través da tarefa do Campus Virtual da materia co nome Apellido1_Apelido2_Nome-VALORACION.doc Contabiliza o total de horas dedicadas á materia: + 0,05 puntos . Cubrindo a enquisa respecto diso no campus Virtual da materia.

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Viadé Julià, Jordi (2006). Pie diabético : guía práctica para la prevención, evaluación y tratamiento. Madrid : Médica Panamericana - F. Javier Aragón Sánchez, J. Luis Lázaro Martínez (2004). Atlas de manejo práctico del pie diabético . Madrid: F. Javier Aragón Sánchez, J. Luis Lázaro Martínez - Viadé J.; Royo J. (2013). Pie Diabético: Guía práctica para la práctica clínica.. Madrid: Panamericana - International Working Group on the Diabetic Foot (2015). International consensus on the diabetic foot & Practical guidelines on the management and the prevention of the diabetic foot. Amsterdam : International Working Group on the Diabetic Foot - Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos (2011). GUÍA DE PROTOCOLOS DE PIE DIABÉTICO. Madrid: CGCOP - Camp Faulí, Ángel (2002). Cuidados en el pie diabético. Barcelona: Smith & Nephew - International Working Group on the Diabetic Foot (2015). International consensus on the diabetic foot & Practical guidelines on the management and the prevention of the diabetic foot. Amsterdam : International Working Group on the Diabetic Foot - Asociación Española de Enfermería Vasculuar y Heridas (2017). Guía de práctica clínica: Consenso sobre úlceras vasculares y pie diabético. Madrid: AEEVH, 2017 - Sociedad Gallega de Heridas (2018). Biblioteca y documentos de consenso. https://sghweb.es/biblioteca/ - American Diabetes Association (ADA) (2018). The Standards of Medical Care in Diabetes.. Diabetes Care 2018 Jan; 41 (Supplement 1): S156-S159. - Marinelo Roura J, Verdú Soriano J (Coord.). C.O.N.U.E.I. (2018). Documento de consenso de la Conferencia Nacional sobre las úlceras de la extremidad inferior (C.O.N.U.E.I.). 2ª ed. Madrid: Ergon
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Ortopodoloxía II/750G02116
 Quiropodoloxía 1/750G02125
 Quiropodoloxía 2/750G02126
 Patoloxía Xeral Aplicada en Podoloxía /750G02102
 Ortopodoloxía I/750G02115

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Prácticum II/750G02135

Materias que continúan o temario

Prácticum III/750G02136

Observacións

Para axudar a conseguir unha contorna inmediata sustentable e cumprir co obxectivo da acción número 5:

?Docencia e investigación saudable e sustentable ambiental e social? do "Plan de Acción Green

Campus Ferrol": A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia realizarase a través de Moodle, en formato dixital sen necesidade de imprimilos, no caso de se realizar en papel: non se empregarán plásticos, realizaranse impresións a dobre cara, empregarase papel reciclado e evitarase a impresión de borradores. Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural tendo en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais. Facilitarase a plena integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso axeitado, igualitario e proveitoso á vida universitaria. Na realización dos traballos da materia, o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluído aquel obtido a través da internet, sen indicación expresa da súa procedencia e, se é o caso, o permiso do seu autor/a, será cualificado con suspenso (0,0) na actividade. Todo iso sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese haber lugar tras o correspondente procedemento.

(*) A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías